

nihče ne opozarja na to, da je žena bistven del njegove osebnosti in da, dokler je ona nevedna sužnja, tudi njemu življenje ne postane ugodnejše. Nihče ga ne opominja, naj tisto enakopravnost, ki jo zahteva zase, prizna tudi ženi. Celó soc. demokrati, ki imajo v svojem programu enakopravnost obeh spolov, ponekod le malo store za to, da bi v delavstvu vzbudili zmisel za vrednost in pomen ženstva. Zato je pa dolžnost in naloga socialno zaveden h žen, da se posvete organiziranju proletarskega ženstva ter da ob vsaki priliki in dosledno povzdigajo svoj glas za žensko enakopravnost.

SVEČA. UTVA. TRST.

Otožno sveča plapolaj,
solzi se in pojemaš;
a v prsih mojih, v dnu srca
bolest mi gloje nema.

O, sveča bleđa, plapolaj!
Zakaj pojemaš, vgašaš?
O vem, da mene, mene zdaj
in up moj oponašaš.

LJUBEZEN. JEDNODEJANKA. ZOFKA KVEDER. PRAGA.

OSEBE :

Stari Koder.
Gospa Koder, njegova žena.
Dušan, njen sin, žurnalist.
Jelva, njegova zaročnica.
Branko, Dušanov prijatelj.

Dejanje se vrši v dunajskem predmestju po zimi.

Velika soba z raznim starim pohištvom, kateremu se vidi, da je ostanek boljših časov. Zadaj v sredini vrata, na levo dalje visoka omara za obleko, dalje velika španska stena (za katero stojita dve postelji), pred špansko steno star, širok divan, pred njim miza in stoli. Na levi strani okno. Na desno v ozadju železna peč z cevmi, dalje v kotu postelja, na desni strani poleg postelje nočna omarica, dalje velika, nizka omara za perilo, na desni v ospredju pisalna mizica. Po stenah slike, nad divanom na španski steni stare rodbinske fotografije, na omari za perilo vaze, svečniki, stara porcelanasta posoda, na steni velika sveta podoba, pred katero gori lučica. Stoli in drobnarija. Mračí se.

Prvi prizor.

Stari Koder in njegova žena.

Stari Koder (siv, velik, lep starec, nekoliko upognjen, se spreha po sobi): Kako je Dušan zadnji čas nervozen. Se ti ne zdi?

Gospa Koder (mala, simpatična starka, plete nogavice; njena hoja je drsajoča in počasna): Ni čuda, ni čuda! Leta in leta v ti gonji.

Stari Koder: Da, da taka gonja za vsak kos kruha posebej.

Gospa Koder: In še midva sva mu v nadlogo. Koliko ga bode zopet doktor stal zaradi teh mojih nog. (Vstane in zloži pletenje.) Kako hitro je tema, jaz že nič več ne vidim! — In rekla sem mu, da nič ne pomaga, ali on ne sliši in ne sliši.

Stari Koder: On nas ima rad.

Gospa Koder: Rad, rad. To mi je še težje. Tako srce, kakor ga ima on! Ah, ali kaj, revež! Ne more, ne more! Kaj se naj pretrga? Kako izgleda! Čisto postaral se je že.

Stari Koder: To življenje ga muči. On ni za to.

Gospa Koder: Seveda ni. Kako smo ga odgojili, veš? Nobena sapica ni smela priti do njega. In potem nakrat oni polom. Prej vsega preveč, potem berači. Oh!

Stari Koder: Ne govori vedno o tem. Jaz ne morem slišati. Saj nisem kriv. Kaj sem jaz mogel zato, da je banka krahirala! In nismo bili mi sami. Stotine drugih so postali z nami vred kar v noč berači.

Gospa Koder ga ustavi in ga gladi po suknji: Ne, ne, saj ne mislim tako. Meni je samo zaradi Dušana. Veš, kako lepo prihodnost smo mu hoteli pripraviti! In zdaj mu jo zastavljamo.

Stari Koder: Nikdar nisem mislil, da bom komu na potu. Pomagal bi rad Dušanu kvišku, pa ga tiščim nizdol.

Gospa Koder: In tak sin, kakor je on! Tak človek, tako srce! Zaslužil bi kaj boljšega!

Stari Koder: On nas ima zelo rad, ali jaz nečem, da bi mu vse življenje skvaril.